

Role w zespole

Role zadaniowe

ważne z punktu widzenia sprawnej realizacji zadań, zwłaszcza w sytuacji podzielonego kierowania:

Generator pomysłów – częściej niż inni podejmuje nowe rozwiązania i pomysły. Mogą one dotyczyć realizowanego zadania, problemu, jak również organizacji pracy czy życia grupy.

Kontynuator – podchwytuje nowe inicjatywy, rozszerza je, pomaga w kontynuacji podjętych już spraw.

Ekspert – udziela informacji, często zadaje pytania, podejmuje działania nastawione na zdobycie informacji, np. o zadaniu, o tym, co się dzieje, co należy zrobić.

Strażnik zasad – przypomina o przestrzeganiu norm, zasad współpracy, łagodzi napięcia.

Koordynator – koordynuje działania różnych członków grupy: może to dotyczyć rozdzielenia pracy i części zadania między ludzi, pilnowania, żeby nie zajmować się wieloma sprawami jednocześnie, aby wszyscy mieli zajęcie, by zbytecznie nie powtarzać pewnych czynności.

Nawigator – nawigacja polega na ustalaniu położenia w odniesieniu do jakichś zewnętrznych punktów orientacyjnych. W grupie nawigator przypomina, jak daleko grupa znajduje się od celu, w jakim kierunku podąża, zwraca uwagę na poziom zaawansowania działań, ile czasu zostało itp.

Sędzia – ocenia działania innych członków grupy, aktualną sytuację, podsumowuje dotychczasowe działania, uogólnia doświadczenia grupowe.

Role ważne dla współzycia i rozwoju grupy

Wspierający – motywuje i zachęca innych do aktywności, pobudza do działania, namawia, daje oparcie źle czującym się osobom, okazuje ciepło i zrozumienie.

Koordynator – zwraca uwagę na to, żeby wszyscy w równym stopniu uczestniczyli w życiu grupy, pilnuje równomiernego podziału obowiązków i dóbr, namawia, by działać razem, rozwiązuje konflikty, próbuje przełamać sprzeczności między uczestnikami, dąży do kompromisów.

Rozładowujący napięcia – w trudnych sytuacjach stara się zwrócić uwagę na pozytywne ich strony, zamienia je w żart, częściej niż inni mówi dowcipne rzeczy, rozładowuje napięcia.

Strażnik zasad – zwraca uwagę, kiedy ktoś nie przestrzega obowiązujących w grupie norm i zasad lub wyłamuje się ze wspólnych ustaleń i decyzji. Przypomina o normach i regułach współzycia, komunikowania się, pracy w grupie.

Role utrudniające współzycie i rozwój grupy.

Krytykant – przeciwstawia się inicjatywom grupowym, podważa zasadność tego, co się dzieje, a gdy cele osobiste są w sprzeczności z grupowymi, wybiera te pierwsze. Próbuje nie dopuszczać do konfrontacji między uczestnikami, tuszować konflikty, lekceważyć je, udawać, że ich nie ma.

Gwiazdor – poszukujący uznania – niezależnie od tego, co się dzieje w grupie i co jest ważne, zwraca na siebie uwagę – przypomina o swoich zasługach, demonstruje przy każdej okazji swoje zdolności i możliwości, stara się pozyskać większość grupy, wzbudzać podziw i zainteresowanie swoją osobą.

Dominujący – stara się nie dopuszczać innych do głosu, zachowywać czołową pozycję w grupie. Bezkompromisowy, narzuca swoje zdanie, manipuluje innymi tak, by podporządkowywać sobie członków grupy.

Unikający – nie podejmuje inicjatyw grupowych, unika włączania się w zadania grupy, stara się być na uboczu, nie ujawnia się, nie podejmuje ryzyka.

Opracowano na podstawie: Owczarz M., *Poradnik edukatora*, CODN, Warszawa 2005